Variant 0: “Koersvast water beheren…” (huidige koers voortzetten)

A. Koers en Rol

Koers
Wij zorgen voor een gezond watersysteem waarin inwoners en bedrijven veilig wonen, werken en recreëren en gebruik kunnen maken van onze infrastructuur.

Rol
Wij faciliteren initiatieven van derden waar deze kunnen bijdragen aan het realiseren van onze doelstellingen. Wij vinden de ontwikkeling en uitwisseling van kennis en ervaringen belangrijk en leveren daar bijdragen aan. Wij vragen begrip van inwoners en bedrijven dat de gevolgen van de klimaatverandering effect hebben op het voorzieningenniveau.

B. Kenmerken vier programma’s

1. **Waterveiligheid**
   Wij continueren onze inzet voor het hoogwaterprogramma en streven naar een kwaliteit van de dijken conform de landelijke methodiek. Om maatschappelijke kosten en baten van het HWBP te beheersen ontwerpen wij sober en doelmatig. Wij geven mede overheden, inwoners en bedrijven de mogelijkheid initiatieven te nemen rond onze waterkeringen, mits deze geen obstakel vormen om de waterveiligheidsdoelen te halen.

2. **Watersysteem**
   We brengen ons landelijk en stedelijk watersysteem op orde, uitgaande van het huidige klimaat.
   In 2030 zijn de resterende NBW-opgaven gerealiseerd door middel van bijvoorbeeld het “Water op Maat” programma. In stedelijk gebied dragen wij bij aan gemeentelijke plannen, afhankelijk van de kansen die zich voordoen.
   Wat betreft het grondwaterbeheer volgen we de ontwikkelingen en zijn wij gespreks- en kennispartner. De meldingsplicht handhaven we, maar we zetten niet in op actieve handhaving.
   Rond het proces in het veenweidegebied werken we met de provincie samen. In de tussentijd proberen we met een afgestemd waterbeheer de maaiveldaling te vertragen en ook het huidige grondgebruik voort te laten bestaan.
   De KRW-doelstellingen worden via het WOM-programma uitgevoerd. Wij kiezen hierbij voor een integrale aanpak en sluiten zoveel mogelijk aan bij lopende gebiedsprocessen.
   In 2030 hebben wij een toetsingskader voor vergunningverlening overige wateren ontwikkeld.
   Wat betreft gewasbeschermingsmiddelen zetten wij in op een verbetering van de waterkwaliteit door middel van onderzoek, meten, voorlichting en landelijke beïnvloeding.

3. **Waterketen**
   Wij zetten wij ons in voor een goede waterkwaliteit. Dit willen wij bereiken door de totale nutriëntenemissies vanuit onze RWZI’s te beperken, ook als het aanbod van influent toeneemt.
   Dit doen wij door het geleidelijk aanspreken van onze huidige overcapaciteit op de RWZI’s in combinatie met beperkte technische optimalisaties. Daarnaast werken wij nauw samen met gemeenten en bedrijven en koppelen daarmee jaarlijks 1% af. Wij streven daarbij naar een evenwicht in de afname van rioolvreemdwater en regenwater en de toename van afvalwater als gevolg van de groei van inwoners en kleine bedrijven. Met deze aanpak van gezamenlijk investeren in de waterketen voorzien wij een stabiele of lichte verbetering van de klanttevredenheid bij gemeenten.
   Aansluitend op het streven om in 2025 energieneutraal te zijn, is tot 10% energie bespaard op de RWZI’s in 2030. Vanuit het klimaatakkoord, hebben wij in 2030 op de RWZI’s 49% CO2-reductie gerealiseerd. Vanuit circulariteit en duurzaamheid maken wij in 2030 tot 5% minder gebruik van

hulpstoffen of hebben wij die vervangen door een duurzamer alternatief. In 2030 winnen wij tot 5 % aan grondstoffen terug uit het afvalwater, zoals CO2, fosfaat en cellulose en hergebruiken wij materialen en grondstoffen.

4. **Maatschappij en organisatie**
   Wij streven ernaar energieneutraal te werken en faciliteren onderzoek en pilots op het gebied van verwijdering van organisch materiaal uit ons watersysteem en de waterketen en verwerking hiervan tot nieuwe grondstoffen. Wij stimuleren initiatieven die bijdragen aan meer biodiversiteit in ons gebied waarbij onze KRW-opgaven leidend zijn. Nieuwe technieken en innovaties passen wij toe waar deze leiden tot een doelmatige bedrijfsvoering en goedkopere oplossingen voor knelpunten.

C. Bestuurlijke aandachtspunten

1. **Wat gaan we anders doen?**
   We gaan door met het huidige beleid en de daarbij behorende inspanningen.

2. **Hoe verhoudt zich dit tot ons coalitieakkoord?**
   Deze variant is gebaseerd op onze huidige inspanningen en uitvoering van onze “wettelijke taken”. Wat betreft de “”bredere maatschappelijke taken” heeft deze variant een lagere ambitie dan het coalitieakkoord. Bijvoorbeeld op de onderdelen: afkoppelen van regenwater en terugwinnen en hergebruik van grondstoffen, biodiversiteit en de ontwikkeling van kennis.

3. **Wat betekent dit voor onze samenwerking en hoe sluit dit aan bij de verwachtingen van onze partners?**
   Wij vinden ontwikkeling van kennis belangrijk maar geen primaire taak van het waterschap. Wij werken graag samen met andere waterschappen, gemeenten, het Rijk en kennisinstituten en richten ons daarbij op het realiseren van onze doelstellingen zoals het afkoppelen van rioolvreemdwater en regenwater. We zetten de capaciteit van onze assets beperkt in voor het realiseren van maatschappelijke doelen die buiten onze organisatie liggen.
   Deze variant sluit niet helemaal aan bij de verwachtingen van onze partners.

4. **Wat betekent deze koers voor onze houding naar inwoners en bedrijven?**
   Wij geven inwoners en bedrijven de gelegenheid mee te praten over de inrichting van ons gebied. Wij stimuleren inwoners om eigen verantwoordelijkheid te nemen voor wateroverlast en droogte op eigen terrein.

D. Doelen per programma

Doelen programma Waterveiligheid	
Onderwerp	**Doel**
Ambitieniveau HWBP	In 2045 voldoen alle primaire keringen aan de waterveiligheidsnorm.
Multifunctioneel gebruik dijken	In 2030 hanteren wij het 'Ja, mits' beleid ten aanzien van initiatieven van derden voor multifunctioneel gebruik van onze waterkeringen.
Ontwikkelen kennis en innovatie	We werken mee aan het ontwikkelen van kennis en innovatie, maken hiervoor geen extra budget vrij.
Communicatie meerlaagsveiligheid	Wij communiceren passief over veiligheid (via de website en dergelijke).

Doelen programma Watersysteem	
Onderwerp	**Doel**
Voorzieningenniveau	Systeem op orde voor het actuele klimaat (reactief). In de uitvoering van projecten wordt rekening gehouden met klimaatverandering.
Gewasbeschermingsmiddelen	Geen verslechtering van de waterkwaliteit.
Maaivelddaling inhoud	Maaivelddaling vertragen, maar functies bepalen peil.
Maaivelddaling beleid	Rol in proces Veenweidetraject: samen met provincie, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid.
Grondwaterbeheer	Beperkt investeren in grondwatermeetnet, wel meldingsplicht, geen handhaving. Provincies is leidend in grondwaterbeheer.
Ruimtelijke adaptatie stedelijk gebied	Oppervlaktewatersysteem in stedelijk gebied is op orde, uitgaande van huidig klimaat.
Doelen overige wateren	Vastgesteld toetskader voor vergunningverlening. Beperkte monitoring en doelstelling voor overige wateren.

Doelen programma Waterketen	
Onderwerp	**Doel**
Waterkwaliteit / KRW / nutriënten	Toename totale emissie RWZI's met 0-5% en daardoor langzamerhand meer aanspreken capaciteit RWZI's, deels gecompenseerd door beperkte optimalisaties.
Samenwerking met gemeenten	Jaarlijks circa 1% verhard oppervlak afkoppelen. Afname rioolvreemd- en regenwater in aanvoer RWZI's compenseert aanbod door de groei hoeveelheid afvalwater van inwoners en bedrijven (netto 0% toename volume afvalwater). Geen extra inzet om klanttevredenheid gemeenten te verhogen.
Samenwerking met grote lozers	Aandeel afvalwater grote lozers vrijwel constant of licht toenemend (<5%). Stabiele overcapaciteit RWZI's of licht dalend (<5%). Tarief gebonden lozers stabiel of licht dalend (<5%). Verbetering waterkwaliteit en toename verduurzaming indien mogelijk. Stabiele of licht verbeterende relatie en klanttevredenheid bedrijven
Energieneutraal en klimaatneutraal	In 2025 is WDODelta energieneutraal en is tot 10% energie bespaard op RWZI's. In 2030 hebben wij 49% CO_2-reductie gerealiseerd (Klimaatakkoord)
Circulair uit afvalwater	In 2030 tot 5% minder gebruik van hulpstoffen of vervanging daarvan. In 2030 tot 5% terugwinning grondstoffen uit afvalwater. In 2030 0% hergebruik van materialen en grondstoffen.

Doelen programma Maatschappij en Organisatie	
Onderwerp	**Doel**
Energieneutraal	Streven naar energieneutraal zijn in 2025. We wekken evenveel energie op als we verbruiken: biogas, wind, zon.
Digitale transformatie	Toepassingen gericht op efficiënte werkinrichting, zonder kwantitatief doel.
Circulair	Duurzaam doen (januari 2017, 4 pijlers), maaisel duurzamer bestemmen, 2020 geen maaisel naar compostering. Daar waar mogelijk grondstoffen winnen uit afvalwater. Duurzame inkoop van grond-, weg en waterbouwprojecten (GWW) structureel toepassen.
Klimaatneutraal	Duurzaam doen (januari. 2017, 4 pijlers), energieneutraal 2025 draagt bij aan klimaatneutraal, hierin geen doelstellingen voor overige broeikasgassen.
Biodiversiteit	Actieve rol in de KRW-waterlichamen conform de KRW-afspraken, positieve houding ten opzichte van initiatieven van derden, geen doorvoering van nieuwe ad hoc initiatieven.